

Szerkesztőség:
II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem
adják.

ABONY

Kiadóhivatal:
SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólaniások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Holyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Másik év.

Sokan, talán mindenki újévnek hívja, egy újonnan született esztendőnek hiszi a kalendárium első hónapjának első napjával beköszöntő évet. Én egyszerűen egy másik esztendőnek nevezem és tartom, mert mit sem változtathat annak egyetlen pillanatnyi részében sem az, hogy oly sokan az elmúlt év keserveit temetik az év utolsó napján és az ujesztendőnek reményeit, boldogságát álmodják, álmodozzák az ujesztendő első hajnalán.

Semmit sem változtat annak lefolyásában az, hogy egymásnak boldog újévet kívánunk; olyanok is, kik nem is ismerik egymást, olyanok is, akik gyűlölik egymást, mert rendszerint a körül dől el egy másik év harcának sorsa, hogy melyik haragos, szolgálékü alázkodik meg előbb képmutató magával a másik előtt.

Egyik esztendő olyan, mint a másik; egyik ép úgy hozza az örömeiket a megelégedett emberre, és ép úgy a gondokat és szenvedéseket a gyámoltalanra, mint a másik.

Egy elmúlt esztendővel csak a múlt lett gazdagabb, egy ujjal a történelem, Általánosságban azonban meghatározni hogy milyen volt az ó-év, nem lehet. Viszont ki tudná megmondani, hogy mit hoz az újév? Egyikünknek boldogságot, engesztelődést, a

másikunknak bánatot és gyűlöletet.

Általános boldog újévet csak úgy érhetnek el, ha a társadalom minden tényezőjét a teremtés, alkotás utáni vágy sarkalná. Ezt azonban emberileg belátható időben nem fogjuk elérni. Meg kell tehát elégednünk a tehetségek cselekvéseivel; amde ezek is csak úgy vezethetnek a boldogulás utján, csak úgy haladhatnak előttünk reményeink valósíthatására, ha szeretettel becsüljük meg őket, mert csak ez adhat nekik erőt, kitartást a társadalom boldogulásának előre való vitelére, a közjólét emelésére szolgáló nehéz munkájukban.

E helyett nem látunk egyebet, mint a szokott udvariasság formáit, melyekkel jobbra-balra hajlongva kívánunk egymásnak „boldog újévet,” szórjuk az üdvözlő kártyákat, mert egyébbel nem igen tudunk hozzá járulni a „új” esztendőhöz. Pedig a gratulációk udvariasságát egy jótanyival sem viszik előbbre boldogulásunkat, mert a modern koldusok sokaságának irott vagy nyomtatott „szívből fakadó” jó kívánságai nem törődnek az én „új” esztendőmmel, legfeljebb az inteszálja, hogy konvencionális hazugságaikat mennyire taksáljuk készpénzben, vagy más személyes előnyökben és szolgálmányokban.

Ez az értelmetlen társadalmi adó az érzelmek e börze szagú újévi játéka csak lazítja az erkölcsöket, melyeknek pedig ja-

ulásától várjuk a másik és a többi jövőendő esztendőben sorsunk javulását is.

Ne vigyünk át egyebet az egyik esztendőből a másikba, mint annak tanulságait s a több-kevesebb őszinteséggel hangoztatott jó kívánatok helyett friss erővel, fokozott munka kedvvel, az erkölcsi tekintély megbecsülésével, és elszánt védelmével, a könyelműség, a képmutatás s a stréberség könyörtelen üdözésével induljunk a másik évbe, mert csak így remélhetünk boldog „új” évet. Addig azonban, míg az érdekek és önzés nagy harcát a közerkölcs le nem győzi, nem köszönhet ránk „új” év, csak „m á s i k.”

Temesközy Gerzson.

A polgári iskoláról általában.

(Második közlemény.)

Tudvalevőleg a polgáriiskolák az elemiiskolák fölé rendelt népoktatási intézetek, céljuk pedig az, hogy az elemi ismereteket magasabb szempontokból tekintve szélesebb alapokra fektessék, azaz, hogy nyújtsák a tanulóknak mindazokat az ismereteket, melyre majdan a polgári életben szükségük leend. E cél azonban nem állja útját a tehetséges, jó tanuló tovább képzésének, sőt ez iskolafaj jogkörénél fogva módot nyújt a szakiskolákba, esetleg a tudományos pályára való lépésre is.

A közfelfogás legtöbb esetben — eltekint a polgári iskolák tulajdonképpeni céljától — szak- vagy tudományos pályára előkészítő intézetnek minősíti ez iskolafajt s az a közhit, hogy a-

— Jaj, a Margit mindent észrevett!
— Dehogyan vett észre, csak gyanakodik.
— De igen, én látom rajta, hogy mindent észrevett. Agyon fog szekirozni!
— Dehogyan fogja!
— Laci kérem, segítsen rajtam!
— Hogyan?
— Én nem bánom, akárhogy!
— Legfeljebb úgy tudnék segíteni, hogy a Margitot is megcsókolom.
— Igazán ez jó lesz! Legalább nem lesz mit a szememre vetni! Kedves Miklós, — szólt a praxihoz — jöjjön velem, Laci akar a Margittal beszélni.

A gyógyszerész segéd úr bosszankodva engedelmeskedett Gizike felszólításának. Bántotta, hogy ez a betolakodott idegen először az erdészt vetette ki a nyeregből, most meg őt akadályozza meg a szerelmi vallomásban, amelyet éppen el akart sütni Margitkának.

— Tudja Margitka, mit beszéltem Gizikével, amitől ő annyira felhevült? — fordult Margithoz Laci, amikor Gizike előrevágtatott a praxival.

— Mit?
— Azt, hogy én magától a sok algebra példáért, amit megcsináltam, még eddig semmi jutalomban sem részesültem. S én most ezért a jutalomért jöttem.
— És mi legyen az?
— Nem sokat himezek, hámozok, kimondom egyenesen: egy csók!

— Maga szemtelen!
— Gizike is ezt mondta, s ezért pirult ki annyira. De aztán elmondtam neki, hogy egy csók az semmi, maguknak lányoknak semmibe sem kerül, nekünk fiúknak meg föler a föld minden

TÁRCA.

Jogásztempó.

— Az „Abony” eredeti tárcája. —

Irta: Senki.

(Folytatás.)

Legelőször is Gizikét kezdte „kezelné”. Az erdész, aki a Gizikének volt Rómeója, Othellóként méreggelte végig Lacinkát. Persze Lacinak ez csak buzdítás volt kitartható s szenvedélyesebb ostromra.

— Hej Gizike! — s akkorát sóhajtott, hogy a gellérthegyi citadellát bizony elfujta volna vele, ha a közelében lett volna, — ha maga tudná, hogy én miért jöttem Kakasdra!

— Miért?

— Elmondom egész őszintén. Tudja, maga az egyedüli lány, akit én huzamosabb ideig ismerem és akitől csókot még sem kaptam. Most azért jöttem, mert irtózatossá vágy fogott el, hogy lelopjam ajkáról azt a csókot, amelyről annyit álmodtam már nyugtalan álmomban.

Laci öntetlen várta szavainak hatását, Gizike azonban röviden, de velősen csak annyit felelt:

— Fityiszl!

Olvasóim azt hinnék, hogy ez a kegyetlen válasz kétségbeejtette Lacit. Dehogyan is! Annál nagyobb buzgalommal folytatta a harcot. Persze természetesen is említenem, hogy társalgásuk azon a hangon folyt, amelyet csakis az ért meg, aki meg kell értenie.

De nézze, édes Gizike, hát mi van egy

csókban? Ugy-e semmi? Én odahajlom magához, s maga pedig hozzányomja ajkát az enyémhez. Magának ez semmibe sem kerül, nekem meg végtelen boldogságot szerez vele. S aztán van-e egyéb életcélja a nőnek, mint az, hogy másokat boldogítson. Ugy-e nincsen? Gizike! Édes Gizike! Ne tegyen boldogtalanná!

— De nem lehet Laci. Mit szólnának hozzá a lányok? Aztán meglátná valaki!

— Ne aggodalmaskodjék Gizike. Lányok nem fogják megtudni, s meglátni sem fogja senki! Nézze, készülődnek ki a filagóriából, maradjunk mi az utolsó párnak.

— Nem, nem, Laci! Legyen esze!

— Hiszen éppen azért maradok utolsónak, mert van eszem!

A lányok csakugyan sétát határoztak el. Az erdész mérgesen előrevágtatott, a többiek párosával utána.

— Nos, maguk nem jönnek? — fordult Laciékhoz Margit. — Nagyon érdekes témával lehetnek elfoglalva!

— Óh, szerfelett érdekes. De azért meggyünk mi is.

Azzal felkelt Laci is, s amikor az utolsó pár is eltűnt a kanyarulónál, lefogta Gizike kezét.

— Ne, ne, Laci kérem, ne, megharagszom! — vonakodott Gizike, de azért, amikor Laci rányomta száját az ajkára, viszonzotta a csókot s azzal gyorsan kibontakozva Laci karjaiból, sietett a többi után. Laci alig győzte követni.

Amikor utolérték az utolsó párt, Margit viszanézett, s amint meglátta Gizi kipirult arcát, gúnyosan mondta Lacinak.

— Nagyon érdekes témáról beszélgethettek! Gizi megdöbbenve nézett Lacira,

mely tanuló a polgárit járja, amik feltétlenül megnyílnak a szak-, vagy tudományos pályára. Pedig hát nem egészen úgy van. Ha nem szorgalmas és mellő nem járul hozzá a tehetségnek bizonyos foka, a tanuló — megbukik. Ha a tanuló megbukik, még pedig több tárgyból, úgy el van törve a pálya fölötté, más, gyakorlati pályára kell lépnie, ahol kisebb tehetséggel boldogulhat, jóllehet az volna a kívánatos s az a polgáriiskoláknak is hivatása, hogy a gyakorlati pályákra (minő a kereskedői és iparos pályák) a négy év folyamán olvégzése, vagyis a polgári műveltség megszerzése után lépjen a tanuló, de mintán a megbukás következtében azt el nem érte, természetesen anélkül lesz kereskedővé, iparosná stb. és csak hosszú évek során, az élet iskolája adja meg azt neki, amit iskolás korában meg nem szerezhetett.

Azonban amily igazságtalan és túlkövetelő a közfelfogás a polgári iskolákkal szemben, éppen oly következtelenség a polgáriiskolák az intézmény céljával szemben. És miben rejlik ez iskolafajkülvetkeztlensége? Különösen az alsó osztályokban a buktatásban. Ez az, ami megeafolja az intézmény célját, s így következtelenségbe esik. Mert vagy szak- és tudományos pályára készít elő a polgáriiskola, vagy nem. Ha szak- és tudományos pályára készíti elő a növendéket, úgy jogosult a buktatás; szoruljanak le még idő előtt az oda nem való csekély szorgalmu és gyenge tehetségű elemek. Ha nem a szak- és tudományos pályának előkészítő intézete a polgári, akkor a buktatás nem, vagy csak állandó hanyagság esetén volna jogosult. Mert, ha csak nagy szorgalmu és kiváló tehetségű növendékek érhetik el a polgáriiskolai végzettséget, így nagyon csekély volna azoknak száma, akik komplit polgári műveltséggel léphetnének valamelyes gyakorlati pályára s így az intézmény sem érhetné el a maga elé kitűzött célt, önmaga ellen cselekednék, nem csak, hanem a szülők bizalmát és pártfogását is elvesztené.

Nem a tantestületek működésében rejlik tehát az inkonszenvenencia, hanem az intézmény ama rendszerében, amely a polgári műveltség megszerzésére elegendő tehetséggel bíró növendékeket egy kategóriába helyezi, a szak- és tudományos pályára előkészülő jobb tehetségű növendékekkel. Ez nem logikus dolog. Itt distingválásra van szükség. Ugyanis mar a tanfolyamok alatt kitűnik az, hogy melyik növendék lesz alkalmas a továbbképzésre és melyik nem. Az első kategóriába tartozók végbizonyítványa jogosultsággal bírna a felsőbb iskolákba való belépésre, az utóbbiak végbizonyítványa csak a polgári iskola végzettséget igazolná de felsőbb iskolába nem léphetnének. Így, a szigorú kalkulációs rendszer enyhítésével, több és több nö-

vendék hagyná el — a polgári műveltség birtoklásával — a polgári iskolákat. Azonkívül az a tudat, hogy a polgári iskolai növendékek legnagyobb kontingense végzettséghez járhat, az intézet iránt nagyobb pártolására lelkesítené a szülőket, minek folytán a polgári iskola jobban megközelítené az eléje tűzött, a középosztály műveltségének emelését szolgáló nemes célt.

Hogy a fennálló rendszer az intézménynek csak ellenére van, maguk a tanítótestületek perkozszálják, a midőn a polgári iskolák reformját sürgetik. Vajha bekövetkeznék nemsokára az a rég várt időpont, a reformált polgári iskolának új éve, amelytől kezdve ezen intézetek tantestületeinek odaado ügyzeretele nem fog gátoltnai többé egy régi, dekadenciát eredményező rendszer tervorismusa által.

Addig is, míg a polgári iskolák megújodása bekövetkeznék, teljes bizalommal viselkedhetnek a szülők ezen intézmények iránt, mert a hivatásuk magaslátán álló tantestületek megtalálják a módját annak hogy milyen mértékkel mérjenek az osztályzatokból azon növendékek részére akik tudományos pályára nem alkalmasak s minő szigorú követelményekkel lépjenek fel azon tanulókkal szemben, akik felsőbb iskolák látogathatása céljából igyekeznek megszerezni a polgáriiskolai végzettséget. Ez utóbbiak részére a szigorú mérték alkalmazása azért is kívánatos, mert ezek azok az elemek, akik eltávolozva az anyaintézetől, a felsőbb iskolákban folytatott tanulmányaik során tanúságot teendek előbbi végzettségük minősége felől, ugyszólván fokmérői az anyaintézet működésbeli arravalóságának, tiszteletben tartói, fokozói az anyaintézet jó hírnevének. A helybeli polgári iskola s tekintetben már megszerezte magának a jó hírnevet, amenyiben felsőbb iskolákba járó volt tanuló derekasan megállják helyüket, még pedig az elsők között, sőt vannak többen olyanok is, akik a szilárd alapot tovább építve, kiváló előmenetelt tanusitanak. Ezt a szép eredményt a legnagyobb örömmel így konstataáltuk. Mi azonban azt is óhajtánók, hogy a gyengébb tanulók — ha már felsőbb iskolákba nem léphetnek — legalább szerezhetnék meg a négy osztály bevégezése által a polgári iskola céljához fűződő polgári műveltséget és ne szoruljanak le mindjárt az alsóbb osztályokban a tanpályáról. Sajnos, mi ezt, a mostani rendszer és a tantestületek működését szabályozó kormányrendeletek miatt — hiába óhajtjuk. S mindaddig, még azon szigorú miniszteri rendelet, mely szerint a gyenge tanulók még idejekorán a tanpályáról leszorittassanak — a polgári iskolákban is érvényesítettnek: gyengébb tanulóink a polgári műveltség megszerzésétől elesnek, a polgári iskolák pedig kénytelen — kellelten eltér-

nek rendeltetésük céljától. Rendszerük középiskolai, hivatásuk népoktatási. Ez a kettő össze nem egyeztethető. Egy másik kormányrendelet, mely a polgáriiskolák célját határozottabban körülírná, segíthetne a bajon. Ennek a nagyon fontos lépésnek megtételére kérve-kérjük ft. L é v a y M i h á l y kedvelt országgyűlési képviselő urunkat, mint az országgyűlési tanügyi bizottságnak tagját, hogy akkor, amikor a polgáriiskolák reformja szőnyegre kerül, esetleg előbb is, méltóztatnék az általunk megírottakat esetelni s odahatni, hogy egy kiadandó kormányrendelet által a polgáriiskolák tulajdonképpeni céljától, a polgári műveltség megszerzésének lehetőségétől, a megengedhető határokig menőleg, a gyengébb tehetségű tanulók se zárassanak el. Ruházassanak fel a polgáriiskolák tantestületei azzal a jogkörrel, hogy a gyengébb tanulók részére, akik nem bocsajthatók felsőbb iskolákba, azzal a záradékkal, hogy „felsőbb iskolákba nem léphet“ polgáriiskolai végzettségről szóló végbizonyítványt adhassanak ki. A jó tehetségű tanulókkal szemben, megmaradhatna a régi eljárás. Ezen reformnak kivívásával, a polgáriiskoláknak eddigi (középiskolai és népoktatási) rendszerében leledző disharmóniája ki volna egyenlítő. Népeesebbekké válnának polgáriiskolaink tanyermei, a közönség eddigi bizalma pedig fokozódna, amidőn látva-látná, hogy az elemiiskolákból kikerült legalább is „kielégítő“ osztályzattal bíró gyermek bátran lép be a polgári műveltség megszerzése végett az e célra hivatott intézet csarnokába. S ezek után aztán valóban bekövetkeznék a középosztály műveltségének rohamos fejlődése s a szellemi nívó emelkedésével az erkölcsi és anyagi jólét gyarapodása biztosítva volna.

Erős meggyőződéssel reméljük, hogy a leírottakban foglalt közjóra irányuló törekvés, nem fog soroltnai a „pium desideriumok“ közé.

Veverán István.

December 23.

A múlt héten ismét kegyéletes ünnep színhelye volt városházunk díszterme.

Dr. Halmi István és Teszár László volt főszolgabíránk állítottak karácsonyfát azon szegény gyermekek számára, kik távol a szülőktől, idegen emberek gondjaira bízva, oly kevéssé részesülnek még azokban az örömekekben is, melyek még a legszegényebb gyermekeknek is kijutnak.

A gyermek-telepnek állítottak karácsonyfát. Mintegy 200 olyan gyermeknek, kik családi örömet soha nem ismertek s kiknek ily örömet csak az ő jó orvosuk, egészségük, életük gondos őre szerezhetett.

Mit jelent e szó: karácsony?

Azt hiszem mindenki tudja, ki a gyermek illuziókkal telt lelkét ismeri.

S mégis mily kevés illuzió van a szegény gyermek lelkében.

Már születésekor megismeri a nyomort, s a nyomor kiöli az illuziót, a fejletlen jó indulatot.

Illuziót keltetni a gyermek lelkében, illuziót, melyre, családva benne, mégis örömmel gondoljon vissza, s az emlék sugara kiűzze belőle a komor, rossz indulatú gondolatokat.

A gyermek léleknek föltétele az illuzió, mert lelkét nemesíti s szüksége arra, hogy bennök csalódják, mert az a lélek nemességét erősíti, edzi.

S ezért tartozunk mi, a társadalom ama tagjai, kik már az élet küzdterén vagyunk, köszönettel e nemes emberbarátoknak, hogy iparkodnak nekünk oly társakat szerezni, kik helyüket meg fogják majd állni tudni a létért való küzdelemben.

M.

Olvasóinkhoz!

E mai, kibővített számunkkal egy újabb decenniumba léptünk.

Tíz éves multunkra tekinthetünk vissza, annyi időre, melyre némi büszkeséggel nézhet vissza bármily nagy, vagy bármily kicsiny alkotás.

Nagy közöny, sok lenézés, ostoba fölényes

kincsével. Aztán én csakis ezért jöttem Pestről Kakasdra!

— De meglátják!

— Dehogyan látják! Nézzek körül, nincs itt senki, mind ott vannak a bokrok mögött. Ugy-e igen?

— Hát nem bánom, de aztán ne tulajdonítson semmit ennek a csóknak, s aztán Iréntől is szerezzen egyet, mert annak meg magyar gyakorlatokat csinált, s ha ő megtudja, hogy én magának csókot adtam, halálra szekiroz!

A csók megtörtént. Margit visszakarta a praxiját, Laci meg Irénhez csatlakozott.

— Jó, hogy végre engem is figyelemre méltat a nagyságos joghallgató úr — fogadta Lacit Irén — azt hittem már, hogy engem észre sem vesz!

— Dehogyanem Irénke! — s elkövette ismét azt a történelmi nevezetességű, hatalmas sóhaját Laci, — csak hogy mig magához jutottam, előbb az előszobáin kellett keresztülmennem.

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy, hogy meg kellett tudnom tőlük, vajjon emlékszik-e azokra a magyar gyakorlatokra, amiket még boldogult képesű korában készítettem magának.

— Hogyan emlékeztem rájuk?

— És emlékszik arra is, amikor egy tetszés szerinti tárgyról elbeszélést kellett csinálniok és maga rendes szokás szerint velem csináltatta meg?

— Igen, igen! — felelt melázó mosollyal Irén — olyan kedves volt!

— S emlékszik a végire is?

— Igen, Irén egy búcsúcsókot ad Lacinak, Laci elmegy, s Irén soha többé nem látja!

— Hát látja, Irénke, Laci ezért a búcsúcsókot jött most Kakasdra!

— Mit akar maga, Laci? — kérdezte meg-

rettenve Irén.

— Magától egy csókot kapni, s aztán elbúcsúzni örökre! — felelte szomorúan Laci, aki ismerte Irének szentimentális természetét.

— Nem, ezt nem szabad megtennie!

— Mit? A csókot-e, vagy az örökre elbúcsúztatást?

— Egyiket sem!

— Az egyiketől teszem függővé a másikat. Ha a csókot kapom meg, amelyet gyakorlatcsinálásommal úgy is kiérdemeltem, akkor nem búcsúozom örökre. Ha a csókot nem kapom meg, örökre búcsúozom. Válasszon!

— Nem, Laci, ne kívánjon lehetetlenséget.

— Nem kívánok lehetetlenséget! Irénke, egy férfi-élet van függővé tevé magának egy csókjától. Mentse meg!

— Szívesen megtenném, de meglátja valaki!

— De egyformák ezek a lányok — gondolta magában Laci — egyik sem a csóktól fél, hanem attól, hogy meglátják!

— Nem látja meg senki. Nézze, a többiek már mennek a présház felé, mi leghátul maradunk...

Amikor Laci is a présházba ért, így gondolkozott magában:

— Ha már hármat megcsókoltam, mért ne csókoltam meg a negyediket is? Előre!

Ilonkához fordult.

— Ilonka, ha én azt kérdezném magától, hogy mit tart a csókról, mit szólna hozzá?

— Van különféle csók! Melyiket érti?

— Hát mondjon egy párféle csókot!

— Például szülői, rokoni, baráti, stb. csók.

— Ha én egy barátnői csókot kérnék magától, tekintettel a sok rajzra, amit polgárista korában meggyártottam, mit csinálna?

(Vége köv.)

mosolyok között, szerényen lépdeltük át ezt a tíz esztendőt, mely idő alatt nem ritkán el-
lenséges indulatokkal is meg kellett küzd-
nünk, mely sokszor bizony békítőlag hatott
csöndes munkálkodásunkra. De nem csüg-
gedtünk, aminek — ha nem is anyagi, de
meglett az az erkölcsi elégtétele, hogy új,
friss és tehetséges munkatársakkal megerő-
södve indulunk az újabb decenniumba.

Ha nem is zavartunk sok vizet, de nem
is piszkoltunk be egy csöppet sem. A fejlő-
dő viszonyok azonban fokozott munkássá-
got igényelnek, mit ezután is önzetlenül és
tisztességgel és becsülettel bocsátunk kö-
zönségünk rendelkezésére, bizva jóakarátú
támogatásukban, mit továbbra is kérünk e
szerény organum számára.

Tisztelettel
a szerkesztőség és
kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— **Karácsonyfa.** Ft. Léway Mihály apát
plébános karácsony ünnepe alkalmára díszes ka-
rácsonyfát állítottat a kórház betegek és a szegény-
ház lakói számára; ugyancsak ez ünnep első
napján jó ebédrel és erősítő italokkal vendégeltette
meg őket.

Gr. Keglevich Gáborné ömértósága 45 drb.
kalácsal járult a karácsonyfához.

Beliczey Tiborné Antos Mária urnő pedig
boldogult édesatyja névünnepe, m. hó 27.-én
vendégeltette meg a betegeket és szegényeket.

— **A szegények öröme.** Karácsony
előtt osztotta szét Ft. Léway Mikály apát, esperes-
plébános gróf Keglevich István 200 koronás ado-
mányát a város katolikus szegényei között. A pa-
rochia udvarát valósággal ellepte a sok elaggot,
elnyomorodott szegény népség. A jó főpap mind-
egyiknek lelkére kötötte, hogy imádkozzanak a
nagylelkű gróf boldogságáért. Meg is érdemli min-
den nemes lélek a boldogságot, akik ily szerető
szívvel igyekeznek gondtalan ünnepet szerezni a
sors mostohagyermekének.

— **Kossuth-bál.** Az abonyi Kossuth-
szobor bizottsága folyó hó 4.-én, szombaton tartja
harmadik Kossuth-bálját, a helyi „Kossuth-szobor
alap” javára. Nem kételkedünk, hogy hazafias érzel-
mű közönségünk méltányolni fogja a bizottság
törekvését és tömegesen siet ezen cél erkölcsi és
anyagi sikerét előmozdítani. Örömmel tapasztaltuk,
hogy a mulatságon mily szívesen szolgálnak az ott
megjelenők, rang- és osztálykülömbőség nélkül s
mily kedvesen vegyülnek el a nagy társaságban
annak tagjai, hogy Kossuth Lajos egyik jelszavát,
az „e g y e n l ő s é g” fogalmát érvényre juttat-
hassák. A mulatságon a jó és olesó kiszolgálás
most már biztosítva lesz. Meghívók az arra igényt
tartók számára Temesközy Gerzson elnököl kap-
hatók, mert ily tömeges kibocsátásnál a tévedések
el nem kerülhetők.

— **Felhívás.** A fogyasztási adó bérleti
összegének ajánlati úton leendő összehozását tűzte
ki feladatául városunk főbirája; ajánlatni lehet a
fogyasztási adó hivatalban f. hó 15.-éig. Felhívjuk
e fontos dologra az érdekeltek figyelmét. Jövő
számunkban többet arról.

— **Mulatság.** Az abonyi „Katholikus
Olvasó-Egylet” f. évi január hó 6.-án, Vízkereszt
napján saját termeiben könyvtára javára zártkörű
tanevigalmat rendez. Beléptidj: személyenként 80
fil., páronként 1 korona 20 fil., családonként (1
férfi 2 nő) 1 kor. 60 fil. Kezdeté este fel 8 óra-
kor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hir-
lapilag nyugtáztatnak. E mulatságon csak egyleti
tagok jelenhetnek meg, miért is a meghívó másra
át nem ruházható s minthogy beléptijegyük is szol-
gál, a rendezők kívánatára előmutatandó.

— **B. u. é. k.** Az újév első napjain e
négy betűt találjuk az üdvözlő kártyákon. Boldog-
ságot, a legjobb földilelet kívánja küldője a fel-
jebbvalónak, a tisztelt személyiségeknek, jó barát,
jó barátoknak, gyermek a szülőnek s mindazoknak,
akikhez az illetőt a tisztelet, vagy szeretet kapasa
tüzi. A tisztelet és szeretetnek a főnti négy betű-
ben foglalt kifejezése sokak előtt nagyon közöm-
bos. Ezer, meg ezer üdvözlő kártya vándorol a
napokosúba, a szemétdombra, a sárba, . . . ,

a nélkül, hogy legalább csak egy kis „köszö-
nő” is kijárna a boldogság kívánásáért. Ves-
sünk magunkra, ha a tiszteletnek, szeretetnek hoz-
zánk vezető hidját ily valóban figyelmetlen, loné-
ző, sértő módon romboljuk le. Ne feledjük soha,
hogy jót kívánó embertársakra e szeretetlen világ-
ban szükségünk van, kötelességünk őket viszont
szeretni, becsülni, tisztelni. Ha megvan adva az
„Adjon Isten,” legyen utána mondva a „Fogadj
Isten” is — mert így illik.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazon
jóbarátok és ismerősök, kik kedves nőm, illetve
jó anyánk elhunytá alkalmából végtisztességén
való szíves megjelenésükkel bánatunkat enyhítették,
fogadják ez uton hálás köszönetünk nyilvánítását.

Dániel Ferenc és gyermekei.
— **Elfeledten.** Az iparos tanonc iskolának
egyik érdemes tanítója, Schlösser László elemi
iskolai igazgató-tanító, pár hó óta esendesen vissza-
vonult az ipariskolánál eddig elfoglalt állásáról,
valószínűleg korára való tekintetből. Visszavonult,
lelépett arról a katedrőről, ahonnan 25 éven át
hirdette a haza szent szeretetének tanát s lelkes
buzgósággal oktatta növendékeit a realismeretekre.
Most ő visszavonult és — elfeledték. Lehetséges-e
ez? Szabad-e napirendre térni egy olyan érdemes
tanfőfény felett, aki negyedszázadon át csekély tisz-
teletdíj mellett példás ügybuzgósággal töltötte be
állását? Mi azt gondoljuk, hogy nem szabad oly
könnyen feledni őt, sőt azt is merjük hinni, hogy
a képviselőtestület, ipariskola bizottsága, iparistül-
lot és tantestület ünnepélyes formában kifejezést
adand annak a tiszteletnek, amely Schlösser László
úgy egyéni előkelőségénél, — mint 25. éven át
megszerzett érdemeinél fogva megilleti. Az illeté-
kes faktorok szíves figyelmét ezen körülményre
ezennel tiszteletteljesen felhívjuk.

— **Egy önképző-kör.** Hallomásból tud-
juk, hogy polgári iskolánk derék tantestülete a
növédkéség részére önképző-kört létesített és
már meg is kezdte működését. Ha igaz, amit csak
hírből tudunk, úgy legnagyobb elismeréssel tarto-
zunk a társadalmi életre nevelő agitálásért. Alkal-
milag meglátogatjuk az önképző-kört s azután
tüzetesebben fogunk lapunkban megemlékezni róla.

— **Elszámolás.** A népkör karácsonyi
táncmulatsága alkalmával beléptidjából befolyt
összesen 264 kor. 62 fil.; kiadás volt 138 kor.
86 fil.; maradvány a kör könyvtára javára 125 kor.
76 fillér.

CSARNOK.

Társadalmi genreképek.

Ismeretség előtt.

Miként a pók, elrejtözve ül egy valaki a
szobában.

Csend van.

A szoba egyik sarkában hatalmas szenesláda,
de mivel nyár van, szén helyeit csokrok vannak
benne.

Hogy miért? Azért, hogy létezőket avat-
talan szem föl ne fődözhesse.

Egy csokor, ujságpapír; egy csokor s megint
csak ujságpapír.

A valaki várakozni látszik.

S csakugyan, nemsokára jön egy Amór
hírnök.

A valaki odaad egy csokrot s aztán új-
ra vár.

Igy aztán néhány óra alatt kiürül a szenes-
láda s a csokrok itt amott kéznél vannak.

Ez az úr még csak ismerkedni vágyik s
bár meg őt nem ismerik, a csokrokat mégis ol-
fogadják.

Itt nálunk nincs mit csodálkozni rajta.

Nézzük a másik oldalt. A mamák csodál-
koznak.

Vad idegen nevű úr küld csokrot; ez bizo-
nyosan valamit jelent; de mit?

Ez a fontos.

Másnap megint egy csokor s a mama még
jobban csodálkozik.

Harmadik nap szintén.

Végre megüzenik a névtelennek, hogy vagy
ismertesse meg magát, vagy visszaküldik a csokrokat.

A cél el van érve, kezdődik az ismerkedés.

Az ismeretség, vagyis első vizit.

Tegyük föl, balon az ember többet foglalko-
zik valakivel.

Illő tehát, hogy elmenjen tiszteletét tenni.
Ez minden civilizált helyen így van.

A boldogtalan másnap vagy harmadnap föl-
készül, hogy elmegy tisztelegni.

Vigan kopog be a családi fészekbe, hol
szíves fogadtatást remél.

Névjegyvet persze nem küld be, mert azt
nem mindenki tudja, hogy mire való s lehet, hogy
megköszönik.

Tehát bekopog.

A házikisasszony, ki a bálban oly kellemmel
lejtett oldalán, hűvösen, hogy azt ne mondjam
hidegen fogadja.

Előkerült a mama is.

Helyet foglalnak.

A látogató kezdi észrevenni, hogy nem szí-
vesen látják s a mama segít neki ebben.

Hja persze nem lehet tudni, hogy mi hozta
oda a fiatal urat, mert tán, Isten boesá', még
tán egész más célja is lehet.

De ha komoly a cél, úgyis eljön másodsor,
ha elég bolond, s akkor már közénk való.

Ezt nem a mama, de mások gondolják.

Igen természetes, hogy a látogató mihamar
összeszedi a sátorfát s odébb áll, hátát adva a
mindenhatónak, hogy ismét odakünn lehet.

Ez nálunk a leányos házaknál szokásos
vendégfogadás.

* * * Karácsony.

Már ragyog, szikrázik a gyertyák fénye a ka-
rácsonyfán.

A lelenc gyermekek örülnek és csodálko-
znak. Az ünnep rendezői szintén.

A harmoniát semmi sem zavarja és megelé-
gedés van minden arcon.

A társadalom is hálás, ime halljuk az elis-
merő nyilatkozatot, melyet két öregasszony csicsér-
gő ajkairól szedtem össze.

— „Mi a fenének ez? Itt vannak a tisztes-
séges gyerekek, azoknak senki sem állit karácsony-
fát, de ezeknek a kakuk fiókoknak persze! . . .”

— „Hja bizony romlik a világ nenémasszony,
sóhajtott a másék.”

Tanulság: jótett helyén jót várj.”

De ez még nem mind.

Az elfogultság, a hétköznapiasság más, szebb
példáira is akadhatunk.

Tudvalevőleg dr. Halmi nem keresztény, ami
azonban egyáltalán semmit sem tesz.

Különösen pedig művelt emberek között.

Ámde dr. Halmi karácsonyfát állit a szegény
gyermekek számára, ami a keresztény embereknek
nem jutott eszébe.

Minden esetre nemes tett.

De valakinek ez nem tetszett, mert kissé ma-
gas volt.

Tehát kijelentette, hogy hogyan mer zsidó
létére karácsonyfát állítani?

Tanulság? Vonják le a tisztelt olvasók.

* * * Csarnok.

Uj rovat, különös cikkek, soha nem hallott
dolgokról.

Ugyan mire való?

Akik megértik, már ismerik, akik nem értik,
sohasem fogják érteni.

Miért?

Mert ki hallott már veraizmusról, spiritiz-
musról, thelepathiáról és tudja isten miről?

Enélkül ellehetünk, tehát mit törődjünk vele.

A nem törődömség jele, hogy senkisem rea-
gál rá, se pro, se contra, pedig lehetne.

Tartják a becses tudományt véka alatt s a
véleményt magukban, pedig kimondhatnák.

De ez fölösleges.

Csodálkozom ezen a tévlenségen, de hiába.
Pedig vannak, kik megtehették s azt hiszem,
hogy nem okozna nekik nagy fáradságot.

Nem feszegetem tovább ezeket a dolgokat,
minek is?

Falra borsót, teljesen hiába való munkát vé-
geznek.

Ámde jól van.

Megnyugszom ebben is, mint megnyugodtam
abban, hogy én térjek ki a gyalogjárón a disznók-
nak, mert az ki nem tér s abban, hogy helybeli
viszonyaikon nem fog senki sem változtatni.

Battik Miklós.

Szerkesztői üzenetek.

Köszönet és szívélyes üdvözet Pilis-szántóra. Nem-
külömben M-Szigetre.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyó évi október hó 1-én a kaszárnya épületbe helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

SZERDAHELYI JÁNOS

nyomdatulajdonos.

Egy jó családból való fiú
tanulónak felvétetik lapunk
kiadóhivatalában.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész
Magyarországi képviselő és raktár
Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari ezélra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

Szőlő-
oltvá-
nyokat
szállít, fajliszta-
ságot jótállva,

legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 67. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett, minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep fel-tétlen megbízhatóságáról.

Iroda-áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.
cég

tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy

35 év óta fenálló

HIRDETÉSI IRODÁJÁT
(jelenleg Budapest, IV., Váci-utca 20. sz.)

1907. november hó 10.-én

saját házába

Bpest, IV., Molnár-utca 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele
a világ összes lapjai
— és naptárai részére. —

Ha szép akar lenni, használja a L Á N G-féle

VIOLA-CRÉMET,

mely az összes krémek között az egyedüli, amely rövid idő alatt szeplőt, májfoltot és az arcbőrnek ráncait eltünteti.

Ára 1 korona. — A hozzávaló **Viola-szappan** ára 30 fillér.

A fagyás által okozott viszketegséget és bőr pirosságot egy-kétszeri használat után

A spanyol fagybalzsam

megszünteti.

Ára tubosonként 50 fill. és 1 kor.

Kísérlelje meg csak egyszer a LÁNG-féle

NÖVÉNYSZESZT,

amely egyszeri használat után azonnal megszünteti minden hűlésből eredő leg-elhanyagoltabb bajokat.

Ugymint: rheumát, köszvényt, izom és tagszagga-tást, valamint a náthát stb.

Ára 1 korona, 3 üveg már bérmentve lesz küldve.

Számos elismerő nyilatkozat.

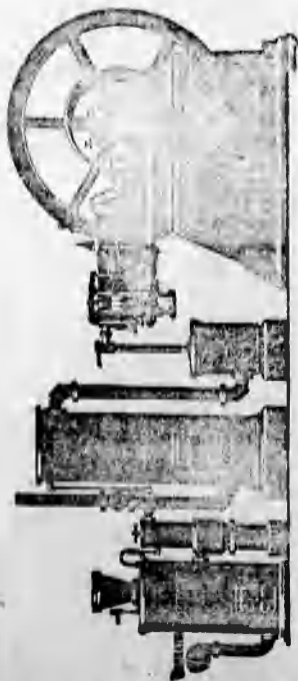
Egyedüli főraktár a készítőnél:

Láng Oszkár gyógyszerész

ABONY, (Pestmegye.)

Naponta szétküldés az ország minden részébe.

Egy intelligens családból való fiút vegyeskereskedésbe tanonc-
nak ajánl a kiadóhivatal. —

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petrolleum-motorok és lovacsi, szivattyú-motorok, szivattyúk
2-3 fill. üzemi költség. — Kezelve fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségmentes árjegyzék ingyen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legújányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsepplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-csepplőgépek, lóhara-csepplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planat jr.
kapalók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes
szelvények, 2- és 3 vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.